

FELSŐÖRSI

XI. évfolyam 6. szám 2017. június
Felsőörsi Önkormányzat Kiadványa

Hírmondó

Művészeti sikerek

Az év végével ismét kiállításunk volt a Civilházban, majd a veszprémi Könyvtárban.

2017 májusában **Az Én Házam – Én Tornyom – Én Városom** címmel hirdettek Veszprémben rajzpályázatot. A Tűztoronyra **Rásky Péter** 1. osztályos tanuló rajza, míg a Városházára **Pozsgai Boróka** 2. osztályos tanuló rajza kerül kivételre a nyár során.

A mesém.hu pályázaton is megszülettek az eredmények: *Földi Hanna, Göncz Benedek, Kántor Bibor, Kráncz Glória, Rásky Péter, Szabó Kincső, Takács Eszter, Takács Márton, Fehér Luca, Vladár Hanna, Pásztor Margaréta* munkája is bekerül a mesekönyvbe. Szívből gratulálok az alkotóknak!

MOSONYI EMESE

Művészeti kiállítás.

Művészeti kiállítás.

Porga Gyula gratulál Rásky Péternek

Pozsgai Boróka átvesszi jutalmát

Kezdődik az óvoda felújítása

A felsőörsi Miske Óvoda az egyre növekvő helyi igényeknek megfelelően folyamatosan fejlődik. A legutóbbi, igen látványos és hasznos fejlesztések, a harmadik csoportnak helyet adó szárny megépítése és a napelemek telepítése után, idén a régi épületrész felújítása kerül sorra.

Országgyűlési képviselőnk, dr. Konrád Károly (FIDESZ-KDNP) közbenjárásának és egy 2015 év végi kormányhatározatnak köszönhetően idén mintegy 28 millió forint kormányzati támogatásból megújulhat a felsőörsi Miske Óvoda, XVIII-XIX. században épült régi szárnya. A felújítás tartalmazza a tető héjazatának teljes cseréjét, hőszigeteléssel, bádo-

gozással és villámhárítóval együtt, valamint 10 db régi ablak cseréjét, a földszinti vizesedés megelőzését külső dréncszövezés kiépítésével.

A felújítást tudatosan úgy időzítettük a nyári időszakra, hogy az a lehető legkevesebb fennakadást okozzon az óvoda megszokott, biztonságot nyújtó életében.

Bízunk abban, hogy a nyári szünet után szeptemberben már egy megújult, szebb, modernebb és energia-takarékosabb óvodaépülettel várhatjuk új és jelenlegi óvodásainkat.

NAGY ZSUSZANNA, SZABÓ BALÁZS

A Szilasi vagy Búzer-kereszt története

Keresztek a felsőörsi határban címmel tanulmányt készített néhai Dr. Körmeny József prépost Úr. A tanulmány megjelent a Veszprém Megyei Múzeumok Közleményeiben 1980. évben. A tanulmány ide vonatkozó részét idézem:

„A kőkeresztet a Felső Örsi Helység keleti részén Tettes Antal Ferencné háza elébe Tettes Dallosné asszonyság fondusára a füredi út mellé, mint a folírása mutatja néhai Búzer Éva 1827-ben állította. (Jegyzet: 30. Vpl. A8/28.93.) A felirat teljes szövege: Készítettett 1827-ben Boldogult Búzer Éva Oroszi Imre hitvősenek áhéttatos költségeivel. Búzer Éva végrendeletileg 100 váltóforintot hagyott a kereszt fenntartására. Ez kevésnek bizonyult, ezért Vajky György prépost szintén adott 100 váltóforintot. (J: 31. Fplt. JM24) A fehér homokkőből készült keresztet Vurglich Ágoston prépost 1900-ban restauráltatta, bekerítette fakorlással, és köréje 4 db akácát ültetett. 1900–1905 között keresztjáró körmenetet is vezettek oda. Amikor a viharok megtépázták a keresztet, (jóllekkü szilasi asszonyok) *(Szilas a Almádi és a Szilas utcák környékének dülöneve volt, a szerk. megjegyzése)* bemeszelték, de ez hamarosan tönkrement és még siralmasabb képet mutatott, mint meszelés előtt. 1938-ra már a kerítés is elkorhadt. Ekkor az egyházközségi gyűlésen Angyal

Imre és Strenner Imre indítványára elhatározták, hogy az eucharisztikus év emlékére a keresztet restauráltatják. Ez meg is történt Bartl Kálmán szorgalmazására a temetői pénztár 42 P. költségén. A meszelést a kőről gondosan letisztították. Köréje betonoszlopokból új kerítést készítettek. A munka 1938 pünkösdjére készült el. 1939-ben ismét felkereste a keresztjáró körmenet.

1961-ben a műút készítése alkalmával a KPM az Egyházmegyei Hatóság engedélyével, saját költségén, a keresztet Varga József háza elé, az ő hozzájárulásával, a kertbe helyezte, aki azóta gondját viseli a kereszt környékének. *(A kereszt jelenleg az unoka tulajdonában lévő telken van. A család azóta is gondját viseli. Szerk. megj.)* (Jegyzet: 32. Fplt. Bartl 10. – Oroszi Imre református volt. A mai Hóvirág utcában lakott, a malom felé vezető út baloldalán, az utolsó házban. Ma id. Németh Gáborné és leánya Orbán Lajosné lakik benne családjával. A ház előtt húzódo árkot ma is Oroszi – ároknak hívják. (ibid), Fplt. Historia Domus 1938-tól 40. – Az áthelyezési munkát Gipp József kőfaragómester végezte 1961. nov. 30-án.)”

HORVÁTH LAJOS
FELSŐÖRS

Felhívás kereszt felújításának támogatására!

Ezúton kérjük az adakozó kedvű emberek támogatását az Alsőörsi út és az Almádi út elágazásában lévő 1827-ben állított úgynevezett Szilasi vagy Búzer-kereszt felújítására! Az évszám alapján valószínűleg ez Felsőörs legidősebb keresztje.

A kereszt a leírások alapján 79 éve nem volt felújítva, az alapozás hiánya és egy szakszerűtlen korábbi áthelyezés miatt meg van dőlve.

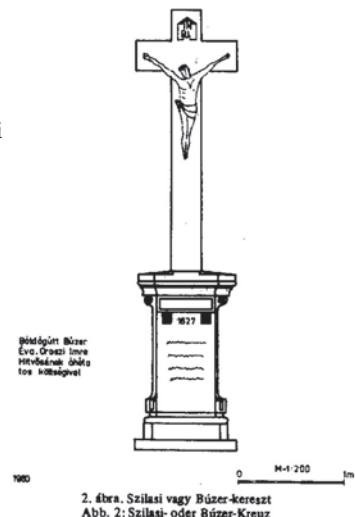
A szakszerű felújítás során szeretnénk a keresztet függőlegesbe állítani, felületét kijavítani, a feliratokat megújítani.

Adományokat az önkormányzat 11748083-15428952 számlaszámára várjuk.

Kérjük a megjegyzés rovatba szíveskedjenek beírni: „Kereszt felújításra”.

Nagylelkű adományait köszönjük!

FELSŐÖRS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA, VARGA JÓZSEF ÉS VARGÁNÉ PÁLI EMMA

2. ábra. Szilasi vagy Búzer-kereszt
Abb. 2: Szilasi- oder Búzer-Kreuz

Tiszta udvar, rendes ház

Előre bocsátjuk, hogy a címtől eltérően e cikkünkben nem elsősorban a kerítésen belüli magánterület rendezettségének fontosságát kívánjuk hangsúlyozni. Ez talán mindenki számára magától értetődő.

Sokkal inkább arra szeretnénk felhívni Felsőörs ingatlan tulajdonosainak a figyelmét, hogy a kerítésen kívül is vannak kötelezettségeink a közterület tisztán, rendezetten tartásával kapcsolatban.

Nem is oly régen persze ez is egyértelmű volt. Télen a férfiak összefogtak és hóesést követően ellapátolták az utakról a havat. Rendszeresen tisztították, kaszálták a házuk előtt húzódó árkokat, ezzel is védve nem csak saját ingatlanukat, de a közút állagát is.

Ma mindez már nem annyira egyértelmű, főleg egy városi környezetből érkezett ember számára, hiszen a városok park- és közterület fenntartó részei, főleg emeletes házas övezetekben gondozzák a parkokat, járdákat, közterületet.

Nem annyira városiasodott településeken, mint amilyen a miénk is, sokkal több feladat hárul a közösség tagjaira. Ez főleg az idősebb generációknak természetes, rég megszokott rutint jelent. Ennek köszönhetjük ma számos közterület, buszmegálló melletti közkert példás rendezettségét, szemet gyönyörködtető virágosítottságát.

Azonban az ilyen jellegű, a közjó érdekében önként vállalt feladatokon túl minden ingatlan tulajdonosnak vannak a kerítésen kívül, jellemzően a portája előtti utcaszakaszra vonatkozó, kötelező jellegű feladatai is.

Felsőörsön is rendelet határozza meg, hogy a magáningatlanok mentén húzódó járdaszakaszok, árkok, vagy egyszerűen közterületnek minősülő terület tisztántartási kötelezettsége is az azzal közvetlenül határos ingatlan (használaton kívüli, bekerítetlen ingatlan esetén is) tulajdonosának a feladata. Ez a járdák esetén télen a síkosságmentesítésre, ezen kívüli időben sármentesítésre, járda hiányában pedig a gyommentesítésre vonatkozik. Ugyanígy a határos ingatlan tulajdonosa köteles gondoskodni a csapadékvíz-elvezetésére szolgáló árkok és vízfolyók hótól, jégtől, hordaléktól és a lefolyást akadályozó egyéb anyagoktól való megtisztításáról.

Tisztában vagyok azzal, hogy egyes, rossz állapotú járdaszakaszok tisztán tartása nem egyszerű feladat. Jelenleg is van függőben lévő pályázatunk az ilyen járdák felújítására, hogy a gyalogos közlekedés biztonságosabb, a járda tisztán tartása könnyebb legyen.

A faluban járva jó és rossz példát egyaránt láthatunk az ingatlanok előtti közterület (járda, árok) rendezettségét illetően. Az egyéni felelősségünk nagy, hiszen a faluképet nagyban meghatározza, nem csak a falusi porták, hanem a szűkebb-tágabb környezetünk rendezettsége is.

Régen az is szokás volt, hétvégén, nagyobb ünnepek előtt mindenki különös gondot fordított az udvara és annak környéke rendbetételére. Most, a falunapok és búcsú közeledtével mindenkit biztatunk arra, hogy a Felsőörsön is fellelhető jó példákat mintául véve, egész évben fordítson gondot a közterületek tisztántartására is.

Bízunk abban, hogy írásunk megértő fülekre és dolgos kezekre talál, így mindenki megteheti hozzájárulását Felsőörs szépüléséhez, az utcakép javulásához!

PAPP GYULA, SZABÓ BALÁZS

Pográny – Felvidéki testvértelepülésünk

Legutóbb, június 4-én a trianoni diktátum évfordulója kapcsán szervezett Nemzeti Összetartozás Napján találkoztunk felvidéki testvértelepülésünk, a szlovákiai Nyitra közelében fekvő, magyar ajkú Pográny küldöttségével, melyet Molnár Katalin alpolgármester-asszony vezetett. Felsőörsi ünnepségünkről készült összeállítást a Veszprém TV oldalán tekinthetik meg (www.veszpremtv.hu).

A Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkárság által kiírt felhívásra ez év március 30-án pályázatot adtunk be a pogrányi testvéreinkkel való kapcsolattartás fenntartásának, fejlesztésének elősegítésére. Örömmel számolhatok be róla, hogy a Magyar Kormány 500.000 Ft összegű támogatásban részesítette önkormányzatunkat.

A támogatásból szorosabbra fűzhetjük a Kárpát-medencei magyar-magyar kapcsolatokat, erősíthetjük az elcsatolt területen élő nemzettársaink magyar gyökereit és a Felsőörsi Falunapok alkal-

mából július 22–23-án láthatjuk vendégül a Pogrányból érkező testvéreinket, akik a vasárnap 10:30-kor kezdődő búcsúi szentmise keretében vesznek részt a 26. Felsőörsi Falunapok és Búcsú rendezvénysorozatán, valamint Bús Kati magyarnóta-énekes lép fel előre láthatólag szombat délután.

Szeptember 1–3. között pedig pogrányi testvéreink hívtak meg minket Pogrányba az ottani falunapokra. Várjuk mindazok jelentkezését, akik szeretnének megismerkedni felvidéki testvértelepülésünkkel és az ott lakókkal, a helyi értékekkel! Terveink szerint egy nagy busszal utazunk Pogrányba a két napig tartó eseménysorozatra.

Bízom benne, hogy minél többen szeretnének megismerkedni Pogránnyal, a pogrányi testvéreinkkel itt nálunk, felsőörsi látogatósaik alkalmával is!

SZABÓ BALÁZS, POLGÁRMESTER

Gyereknap!

Idén, május 28-án rendezte meg az Önkormányzat a Gyereknapot a Civilház udvarán! Minden gyereknek járt egy gofri egy rajzért cserébe, köszönet érte az Idősek klubjának, Herbely Tímeának, Szabóné Esztinek és Csikászné Erának! Az udvaron népi játékokkal játszhattak a gyerekek, nemezkeltek Pozsgainé Bogival és Lipovszky-Drescher Marcsi ismét vidám arcokat festett mindenkinek! Az iskola Apró Torna csoportjának bemutatója után a Pulchinella kertészkedik című bábelőadást néztük meg a színpadon. A Civilházban a Művészeti Iskola kiállítását is meg lehetett tekinteni. Reméljük mindenki jól érezte magát!

PÁSZTORNÉ ÁNCSA – KÖZÖSSÉGSZERVEZŐ

Steiger Veronika képei

Visszatekintés rendezvényeinkre

Május 27-én Dr. Hudi József a Dunántúli Református Egyházkerület Levéltárának igazgatója emlékezett meg Pápay Sámuelről halálának 190. évfordulója alkalmából és helyezte el koszorút az Polgármesteri Hivatal falán lévő emléktáblájára.

Június 10-én Ünnepi műsor keretében emlékezett a Búzavirág Népdalkör fennállásának 10. évfordulójára. A rendezvény vendégei voltak az Alsóörsi Sirály Dalkör, a Veszprémi Taborállás Dalkör valamint Kelemen András tanítványa Czuri Lara és Sütöri Zsófia. A rendezvény lebonyolításában nagy segítségünkre volt Szélesi Imréné és Polczér Józsefné. Polgármester úr egy 60 szeletes tortával köszöntötte az ünnepeket, melyet a résztvevők jóízűen elfogyasztottak.

Steiger Veronika képei

Június 17-én Dr. Regenye Judit régész előadását hallgattuk meg a Bárókerti ásátásokról. A településünk egykori helyeit és épület típusait is szemléltette.

Előzetes:

Július 9-én 17 órai kezdettel Pék László zirci festőművész, képeiből nyílik kiállítás a Civilházban. Megnyitja: Tóth B. Zsuzsanna újságíró, közreműködik a Búzavirág Népdalkör.

Szeretettel várják a művészet iránt érdeklődőket!

Július 25-én a Civilházban tartjuk a Felsőörsről elszármazottak Szenior találkozóját, melyre 13 órától a helyi volt diáktársakat várjuk, akik 1947-ig születtek.

TISLÉR ANIKÓ, A FELSŐÖRSÉRT KÖZALAPÍTVÁNY TITKÁRA

FELSŐÖRS 2017. JÚLIUSI PROGRAMJAI

- Július 6.** Koncert - Recercare Régizenei Műhely 19.00.
Árpád-kori katolikus műemléktemplom
- Július 9. - 17.** Pék László festménykiállítása 17.00. - Civilház
- Július 20.** Kiss - Domonkos Judit (*gordonka*) - Lugosi Anna (*zongora*)
koncertje 19.00. Árpád-kori katolikus műemléktemplom
- Július 21-23.** Felsőörsi Falunapok és Búcsú
- Július 25.** Csalog Benedek barokk fuvola mesterkurzusának növendék-
hangversenye Bodrogi Éva operaénekes közreműködésével
19.00. – Árpád-kori katolikus műemléktemplom
- Július 25.** Szenior Találkozó - 13.00. - Civilház

Augusztusi ajánló: Augusztus 20. Szent István ünnep és legifjabb polgárok
köszöntése

Infó: Felsőörs, Könyvtár,
Szabadság tér 2. 70/320-6854

Felsőörs anno

A felsőörsi szőlőművelés története (I. rész)

Falunk már az ősidőktől fogva, (IV–V. évezred) lakott, az ember számára letelepedésre alkalmas terület volt.

A szőlőművelésre utaló első nyomok a római korból, Krisztus után az I–V. századból maradtak fenn. A Balaton-medencéje körül alakultak ki villagazdaságok, melyek közül a legjelentősebb Baláca-pusztta volt. Az innen vezető út mentén tanyás gazdaságok (villa rustica), mint például: Meggyes, Szobahely, Kőpad, Romkút alakultak meg, a mai Főszőlők, illetve az ettől észak-keletre eső területeken. A régészeti feltárások szerint mintegy 20 hektáros terület, ahol szőlőműveléssel is foglalkoztak.

A népvándorlás kora idején átvonuló népek: gótok, langobárdok, avarok korából nincs szőlőművelésre utaló lelet, ezek jobbára állataikat legeltető népek voltak.

A honfoglalás idején elsősorban avarok éltek itt, földműveléssel foglalkozva. A letelepedés után, Árpád fiainak nemzetsége uralja falunk környékét.

A középkorban Kolon (Zala) várispánságához kizárólag királyi és királynői birtokként tartozott, 1116-ban (II. István királysága idején) Rátold lovag, Könyves Kálmán szicíliai feleségének kísérője kapott itt világi birtokot.

1131-ben a veszprémi Szent Mihály székesegyház részére is adományoztak itt egyházi földeket.

1269-ben (Villa Vrs) Örs faluként említik, melyet *udvarnokok, tárnokok, szakácsok, szőlőművelők, vincellérek, lovasok* laknak.

A szőlőtelepítés az 1340-es évek végén indult meg György, örsi prépost kezdeményezésére a Berkenyemál és a Fenyőfő dűlőkben. Az 1349-es pestis járvány következtében erősen fogyott a munkaerő, ezért különböző kedvezményeket kaptak. 1350-ben írja Örsi Miske fia, Pál a veszprémi káptalannak, mint hiteles helynek: „Az Örsi birtokunkon levő Szemercsmál-hegyet egészen a Borzkyuknak nevezett Kis-hegyig szőlőtelepítésre bérbeadtuk.” A szőlőtelepítésre bárkinek engedélyt adtak. A telepítés fejében 8 évig semmiféle adót vagy bért nem kértek. 8 év elteltével minden jugerum (0,66 hold) szőlő után adózni kellett hegyvám (tributi montis) fejében: 5 csöbör (kb. 212,5 liter) bort, 1 kappant, 2 kalácsot, egy mérték (54,3 liter) zabot.

Az első szőlőtelepítők voltak Felsőörsön: István fia, Tamás; István fia, Bálint; Pál fia, István; Gáll Domonkos (Dominico Gallico); Pál fia, Egyed; Vörös Péter (Petro Rufo); Damján fia, Benedek; Tamás fia, Miklós; Benedek fia, Demeter; Kilian fia, György; Bazaráb Péter (Petro dicto Bazaráb); Kasas fia, Jakab; a „sánta” Domokos (Dominico claudo).

Az 1351. évi 6. törvénycikk kihirdetése után azonban

köteles volt jobbágyaitól minden nemes a borkilencedet, az egyház pedig a tizedet beszedni.

A Hunyadiak korában szőlő birtokai voltak Felsőörsön: a felsőörsi prépostnak, a bakonybéli apátnak, a veszprémi káptalannak, a Rátold nembéli Fajszi Ányos Mihálynak (a falu legnagyobb földesura) és számos kisnemesnek.

A török időkben a hódoltság határán fekvő községünk Mehmed, fehérvári bég javadalom birtoka, majd prédiummá vált, szőlői jórészt kipuuszultak. 1610-ben mindössze 7 lakott telke van.

A török kiűzése után Thermely István győri kanonok lett a felsőörsi prépost, elrendelte a berkenyemáli jobbágyainak, a lepusztult szőlők újra telepítését. Terményt és bor kilencedet továbbra is a veszprémi várnak fizettünk, Zichy Pál főkapitánynak.

1645-től újból sok szőlőt telepítettek, a bortizedhez viszont a prépost és a káptalan is ragaszkodott.

Egyre több adománylevél szól az **irtásföldekről**. A jobbágyok erdőirtással nyertek szőlőtelepítésre alkalmas földterületeket, melyekkel szabadon gazdálkodhattak.

– „Farkas Balázs lányai 2 hold erdőt adtak el szőlőtelepítésre Táros Gergelynek

– Ladányi Ferencné 2 holdat Papp Tamásnak és feleségének, Tislér Erzsébetnek

– A Márfiak a Somlyó-hegy megett a négyszögű csererdőt irtották ki telepítésre.”

Több szőlő adásvételt kötöttek, sőt önkéntes földfoglalók is voltak a berényi hegyen.

Az 1600-as évek szőlőbirtokosai: Farkas Balázs, Táros Gergely, Tési Pál, Szél Márton, Csapó Imre, Tislér Erzsébet, Lőrincz Péterné, Mórocz Gergely, Márfy Ferenc, Ányos Péter.

A török dűlős után 1611-ben a szomszédos községekkel (Szabadi, Alsóörs, Csopak-Kövesd) határbejárást tartottak, és kijelölték a szőlő birtokokat, valamint a csorda utakat a Balatonhoz. Felsőörsöt Tarsoly Gergely, Gárdonyi Gergely, Bencsik Mihály és Lőrincz János képviselte. Ez idő tájt Felsőörsön **121 kapás szőlőt** műveltek (1 kapás= 1200 m), ez évente **158 akó= 8659 liter** bort termelt (1 akó=54,3 liter).

Három nemesi család élt Felsőörsön, – Antal, Ányos, Babocsay –, ők 12 kapásnyi szőlőt műveltek. Rajtuk kívül 115 extermes (*más községben lakó*) is birtokolt szőlőt.

Adót fizetni az egyháznak tizedet, a földesúrnak kilencedet kellett, kivéve az irtásföldeken telepített szőlőket és az agiliseket (félnemes), akik adómentességet élveztek.

Felhívás borversenyre – Kié Felsőörs legfinomabb bora?

Hagyományainkhoz híven idén is megrendezzük a 26. Felsőörsi Falunapok keretében borversenyünket a közönség szavazata alapján.

Időpont: 2017. július 22. szombat, 15.00 a Szabadtéri Színpadnál

Várunk minden helyi borosgazdát, hobbyborászt fajtáként 2 üveg palackkal a megmérettetésre!

Jelentkezés: Szöllősné Erikánál az Önkormányzatban: 06/87-577-211

A borverseny eredményhirdetése este 18.00-kor lesz a Szabadtéri Színpadnál értékes ajándékokkal.

Felhívás családi főzőversenyre

A Felsőörsi Falunapok keretében idén is rendezünk főzőversenyt (pörkölt) családok, baráti társaságok számára!

Időpont: 2017. július 22. szombat, 8.00. a Focipályánál
Nevezési díj: 2500Ft, melynek ellenében 2 kg felkockázott, vákuumcsomagolt marhahúst biztosítunk, a felszerelést (bogács, gázipalack, stb.) mindenki magának hozza! A főzőverseny alatt kézműves kuckó és gyerekprogramok várják a gyerekeket a pályánál!

Jelentkezés: Szöllősné Erikánál az Önkormányzatban: 06/87-577-211

A főzőverseny eredményhirdetése este 18.00-kor lesz a Szabadtéri Színpadnál, értékes nyereményekkel!

A FALUNAPOKRA mindenfajta anyagi és természetbeli támogatást, felajánlást elfogadunk! Köszönjük!

FELSŐÖRSI KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

Amit a segélyhívókról tudni kell!

Az Európai Unió területén 1991. óta működik az egységes **112-es ingyenes segélyhívószám**. A 112 bevezetésével Magyarországon **a nemzeti segélyhívószámok nem szűntek meg**. A nemzeti segélyhívószámokon (**104 mentők, 105 katasztrófavédelem (tűzoltók) és 107 rendőrség**) és az egységes európai segélyhívószámokon (112) kezdeményezett hívásokat országosan a Szombathelyi és a Miskolci Hívásfogadó Központokban kezelik.

2014. március 13. és 2017. március 31. között a hívásfogadó központok **több mint 14 millió** hívást kezeltek, amelyből

- **3 milliónál kevesebb volt a valós segélyhívások,**
- 1,5 millió az információt kérő hívások,
- 94 ezer a rosszindulatú hívások,
- csaknem 10 millió pedig az egyéb, intézkedést nem igénylő hívások száma. Vagyis a segélyhívásokat fogadó központokba érkező hívások **közel 70% nem igényel azonnali intézkedést.**

A **SEGÉLYHÍVÓ számok** csak és kizárólag emberi életet, anyagi javakat és a környezetet veszélyeztető, valós veszélyhelyzetben hívhatók, amikor a mentők, katasztrófavédelem/tűzoltóság vagy rendőrség beavatkozására van szükség. Az indokolatlan hívások túlterhelhetik a rendszert, veszélybe sodorva azoknak az életét, akik valóban a készenléti szervek segítségére szorulnak!

Csak valóban indokolt esetben hívják a segélyhívó számokat!

Mi a teendő segélyhívás kezdeményezésekor?

A segélyhívást fogadó operátor bejelentkezése után **röviden, világosan, érthetően** el kell mondani, hogy mi történt. Fontos, hogy a bejelentő megőrizze a nyugalmát, és elmondja **a nevét, címét, visszahívható telefonszámát**. Az operátornak az esemény típusától függően – *annak érdekében, hogy egyértelműen kiderüljön, melyik készenléti szerv beavatkozására van szükség* – további információkat kell kérnie az állampolgártól. Az operátor által feltett kérdésekre, a minél gyorsabb segítségnyújtás érdekében, egyértelmű, lényegre törő válaszokat adjanak. Fontos, hogy az állampolgár a bejelentés során **a lehető legpontosabban határozza meg az esemény helyszínét**, egyértelmű cím hiányában annak megközelítési módját.

Pontosan a segélyhívó számok feladatának védelmére született meg a törvény, amely

- **a segélyhívó számok rendeltetésétől eltérő igénybevetelét**
- **veszélyhelyzetről vagy rendzavarásról tett valótlan bejelentést**, szabálysértésnek minősítette.

Minden telefonról (tikosított, kártyás, SIM nélküli) érkező szabálysértő hívás esetén is megállapítható, hogy honnan és milyen készülékről indították a hívást. Ebben az esetben is van lehetőség a szabálysértési eljárás lefolytatására. A segélyhívó számok rendeltetésétől eltérő igénybevétele és a valótlan bejelentés szabálysértésnek minősül, ami **akár százötvenezer forintig terjedő pénzbírságot**, a valótlan bejelentés **akár elzárását is vonhat maga után!**

Kérem, mindenki csak veszélyhelyzet esetén hívja a 104-es, 105-ös, 107-es és 112-es segélyhívó számot!

STANKA MÁRIA R. ÖRNAGY
BALATONALMÁDI RENDŐRKAPITÁNYSÁG

Elballagtak a 2016-17-es évben a Miske Óvodából

Elballagtak a Malomvölgy Általános Iskola 4.-esei

Ballagó ovisok: Antal Márton, Kránicz Árpád, Benkovic-Kaszner Anna, Földi Levente Márk, Holló Bálint, Galler Ambrus, Máthé Julianna, Körmendi Júlia, Kis Dorottya, Nagy Emese, Nádudvary Zorka, Torma Richárd, Herbely Kristóf, Horváth Milán, Hodács Henrik, Temesvári Maja, Piller Hajnalka, Görög Diána.

Ballagatók: Varga Borbála, Varga Gréta, Szántó Csaba, Mazurek Hajnalka, Molnár-Berezcki Gréta Elizabeth, Horváth Róza, Éles Konrád, Varga Enikő, Dongó Márk.

Óvónénik voltak: Kránicz Szilvia és Soltész Dóra.

Ballagó negyedikesek: Bödör Linda, Czuri Hella Tamara, Dongó Máté, Esső Zsóka Katalin, Fehér Luca Laura, Fehér Vanessza Dzszenifer, Ferencz Zoé, Kántor Bíbor, Kelemen Izabella, Lipovszky Áron, Nagy Luca, Polgár Bettina, Pomázi-Lacfi Benedek, Vellai-Nemes Szofi.

Tanítók: Kovácsné Bognár Gabriella, Titkó Éva, Abuczkyne Kiss Ágnes, Hujber Adrienn.

Szót kér a gyászcincér

Erdeinkben él a védett gyászcincér, melynek természetvédelmi értéke 50 ezer Ft. A Malom-völgyben eddig három erdőrészletben sikerült kimutatni, amely közül az egyik szomszédos a Fenyves utca erdőoldali házaival. Az itt lakók találkozhatnak vele májustól egészen júliusig. A bogarat a négy hátoldali pettyéről és nagy csápjairól könnyű felismerni. Rejtőzködő, az élete nagy részét a fák gyökerei között tölti. Imágó korában sem könnyű megtalálni, mert nappal elbújik az avarban. Repülni nem tud, a földön gyalogol vagy a fák törzsén pihen. A faj Európában egyre ritkább, főleg Közép- és Dél-Európában vannak még nagyobb állományai. Tőlünk északra már nem honos (pl. Szlovákiában és Csehországban sem). Ritkulása az öreg fák eltűnésére és a gyakori erdészeti beavatkozásokra (gyérítés, lábon álló holtfák hiánya) vezethető vissza. Élőhelyeinek romlása miatt a Természetvédelmi Világszövetség sebezhető fajok listájára került. Ebbe a kategóriába azon fajok kerülhetnek be, amelyek kihalási esélye természetes élőhelyen nagy és beavatkozás nélkül nagy valószínűséggel veszélyeztetetté válnak. Emiatt Magyarországon felkerült a Natura 2000 fajok listájára is. Ennek lényege, hogy Magyarország vállalja, hogy a kijelölt Natura 2000 területeken kedvező életfeltételeket biztosít az erdészeti tevékenységek korlátozásával a gyászcincér számára is. A fent említett Felsőörs környéki erdők is részei a Natura 2000 hálózatnak. A faj védelmében annyit tehetünk, hogy az eltévedt és a farakásokban talált példányokat visszavisszük az erdőbe (főleg a tölgyet szereti). Emellett az erdőszélen lakóknak érdemes nagyobb körültekintéssel nyírniuk a fűvet, mert a bogár röpképtelen. Kis odafigyeléssel mi is tehetünk azért, hogy ez a szép bogár továbbra is erdeink lakója maradjon.

VARGA SZABOLCS

